

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina . . . . . L. 1.250

Letna naročnina . . . . . L. 2.500

Letna inozemstvo . . . . . L. 3.500

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXI. - Štev. 34 (1064)

Gorica - četrtek, 28. avgusta 1969 - Trst

Posamezna številka L 50

Za pravičen mir DNEVI SOVJETSKE SRAMOTE

Sedanje človeštvo prav lahko delimo nekako na tri dele: na, recimo ji, zapadno skupino, kjer je največje bogastvo in obilnost blagostanja v največji doslej dosegljivi svobodi ali vsaj v svobodnih, ki v večji ali nekaj manjši meri manifestirajo spoštovanje osebnosti, celega človeka, njegovega duha in telesa; na dežele, ki jih je s silo podjarmila komunistična partija in jim vlada komunistična diktatura; na narode v prvih ali posebno krepkih razvojnih naporih v Latinski Ameriki, Afriki in Aziji, kjer segata revščina in primitivnost doli do razmer džungle in stalne lakote.

VPLIV DVEH VELIKANOV

Zunanja politična značilnost v zapadnem delu in v komunističnih diktaturah je v tem, da so se zrahljale povojne povezanosti v obeh teh delih. Vse, kar je bilo posledica direktne nevarnosti in sovražnosti enega tabora nasproti drugemu, je deloma v resnici, deloma vsaj po videzu izgubilo smisel in je v razpadanju ali v zatonu politične igre. V svobodnem zapadnem delu ima ta znamenja NATO in jih kaže tudi Zapadna Evropa. V komunističnem področju je Stalin ustvaril in zaključil sistem monolitnega rdečega imperija. Danes je vsem partijam in partijem skupno le še hrepenenje po oblasti in gospodstvu nad viri blagostanja, sem in tja jim je skupen še kak nauk iz Marx-Leninovega katekizma, sicer pa jim hiša gori v ognju rusko-kitajskih prepričanj in stisk, ki silijo ali navajajo satelite, da se samostojno ozirajo po pomoči v široki svet.

Vendar je dominanten vpliv velikanov Združenih držav v zapadnem, Zveze sovjetskih socialističnih republik v komunističnem delu očiten in v mnogem odločilen. Zapadni del se je po vojni dvignil, obnovil in prenovil, ustvaril doslej še ne doseženo materialno blagostanje, tip nove družbe in države, ki kaže zavest soodgovornosti za osebo blaginjo vseh članov od zibelke do groba. V komunističnem področju so tudi po nezaljubljenih in v ničemer sorazmernih žrtvah prve dobe kravatih in roparskih revolucij mlajši rodovi v sistemu državnega in javnega kapitalizma zgradili ustanove gospodarskega napredka in značilnega zboljšanja, pri čemer je predvojnja Rusija še vedno med najbolj zaostalimi, dasi — ali morda prav zato — ker ima komunistični red najdalje in najbolj dosledno izveden.

Dežele, ki jih imenujemo, da so v razvoju ali jih označujemo kot uboge, zlasti tiste v Afriki in Aziji, so po odpravi in likvidaciji kolonializma planile v komaj kaj urejeno hlastanje po svobodnem naglem napredku. Hitro in boleče so občutili omejenost lastnih moči in možnosti ter potrebo po zunanji pomoči. Se hitreje je večina med njimi spoznala, da je vsaka pomoč iz komunističnega sveta vezana na sebično importiranje tujega nauka in streliva — nove revolucije. Vsi narodi, naj bodo v katerikoli teh skupin, pa hočejo miru, da bi zboljšali pogoje življenja v svojih razmerah, po svojih močeh in programih.

ODVISNI SMO DRUG OD DRUGEGA

Človek je tako napredoval v tehnični znanosti in tako zaostal v vzgoji samega sebe, da more vsak čas uničiti to življenje. V sedanjih dobi ideološke napetosti in slepe oblasti more vsak čas izbruhniti atomska vojna, ki bi uničila človeštvo ali vsaj sadove, ki so zrasli iz prizadevanj in naporov dolgih vekov. To dejstvo se reži v obraz sedanosti in jo opozarja, da je ta zemlja enota, to človeštvo vedno bolj vezano na skupno usodo.

Ljudje vseh razlik po naravi, vzgoji, razvoju in nasledstvu smo vsak dan bolj neposredni sosedje, vsak dan bolj navezani drug na drugega, vsak dan bolj odgovorni za usodo drug drugega. V vseh treh gori označenih skupinah človeštva raste to spoznanje in ta zavest. Rasisti in Maova kulturna revolucija ter podobni izbruhi so vsak dan manj sprejemljivi. Iz te zavesti

je nastala in smo doživeli tedaj tako težko razumljivo omejeno vojno na Koreji in jo imamo sedaj v Vietnamu; po klicu vesti iz te zavesti je predsednik Eisenhower zatrl prvo vojno, ki je grozila zaradi Sueza, ta zavest je zadušila vojni izbruh med Judi in Arabci v nekaj dneh. Vojna je postala smrtno nevarna vsem in vsakemu vsak čas.

Sožitje v miru je torej ukazano po naravi sedanega stanja. Vse kaže, da bo vsak dan bolj tako. Odpoved miru in napoved vojne bo vsak dan manj možna, ker se z napredkom večja smrtna nevarnost za napadalca v isti meri kot za napadnega.

KRŠČANSTVO — OSNOVA ZA SOZITJE

Sožitje bo tem lepše, čim bolj bodo ljudje izpolnjevali prvo zapoved krščanstva. Ta zapoved: delati dobro z ozirom na bližnjega in na skupnost, se pojavlja kot vse bolj nujna in neposredno praktična tudi za kolektivne odnose ter življenje narodnih in drugih skupnosti. Izgredil skupin zaradi barve kože in drugih nepomembnih razlik v lastnostih ljudi ne morejo biti kaj drugega kot zadnji napor slabega, ki čuti poraz, neposredni poraz v tej točki. Kažejo pa, kako daleč, daleč smo od človeške vzvišenosti, kjer bi v tem vprašanju morali biti. In pred nami se kaže še pot neskončnega trpljenja ter nepopisnih težav do sprejetja splošne zapovedi ljubezni, da mora biti namreč ne le človek človeku dober brat, ampak tudi narod narodu dober in pravičen sosed. Če bi bilo to spoznanje v veljavi danes, bi vsak narod v blagostanju dal vsaj tisočinko svojega vojnega proračuna izdatkov za obrambo za gladojoče in nihče ne bi bil več lačen.

Med tem pa raste od Jadrana do Tihega oceana nov rod, na stotine milijonov, ki po sili sistema, ki v njem žive, nič ne vedo o Stvarniku in namenu svojega življenja. Kako naj raste smisel za plemenite odnose in taki duhovni puščavi? Od Triglava do Pekinga grozi duhovna puščava s svojimi groznimi skrivnostmi. Strmimo se s tistimi, ki v domovini skrbe, da bi krščanstvo tam ne ugasnilo. In ostanimo sklenjeni z njimi.

V tem je naš začetek dela za pravični mir in svobodo.

M. K.

Četrto stoletje varšavske tragedije

Julija 1944 je armada ruskega maršala Rokosovskega prodrla do prvih predmestij Varšave. Vse je kazalo, da je padeč poljske prestolnice le še vprašanje dni. V mestu samem je obstajala dobro organizirana podtalna poljska armada, ki jo je vodil grof Komorowski, bolj poznan pod imenom general Bor.

Stalin je vedel, da je vojska generala Bora zapadno usmerjena in protikomunistična, zato se je je sklenil izbežiti. Pri tem naj bi mu pomagali sami Poljaki. Potom poljske begunske vlade jim je dal vedeti, da bodo ruske čete takoj začele z napadom na Varšavo, čim bo v mestu izbruhnil splošni upor.

General Bor je verjel, upor se je začel, a na splošno grozo se maršal Rokosovski ni zganil. Imel je izrecen ukaz, da ne sme pomagati. Z vzhodnega brega Visle je opazoval, kako so Nemci rušili v Varšavi ulico za ulico in uničevali gnezda upora. Razočarani general Bor se je z ostanki armade nato Nemcem predal. Raje je šel v nemško ujetništvo, kot da bi bil deležen varstva sovjetskih »osvoboditeljev«. Ti so takoj po njegovi predaji navalili na Varšavo in jo z lahkoto zasedli, oblast pa izročili poljskim komunistom.

Grof Komorowski je ravnal prav, da ni zaupal Stalinu. Že leta 1939 po porazu Poljske se je 15.000 poljskih častnikov pred nacisti zateklo v Rusijo. Stalin jih je dal kot takratni Hitlerjev zaveznik in-

Prišel je za sovjetske okupacijske čete na Češkoslovaškem dan, ki so se ga sovjetski voditelji bali in ga skušali čim bolj onemogočiti: obletnica vdora na češkoslovaško ozemlje. Husakovi Moskvi udi-njnani vladi je sicer uspelo v glavnem ohraniti red in zatreti nemire, a zato se je morala poslužiti ogromnih policijskih sil in tankovskih oddelkov. Ob spopadih z manifestanti je bilo pet mrtvih in 1377 aretiranih samo v Pragi. Med aretiranci je 66 tujecev. Najhujši nemiri so bili v Pragi in v Brnu, glavnem mestu Moravske. V Brnu je bilo ozračje še bolj razgreto kot v Pragi, tako da so bile oblasti prisiljene uvesti policijsko uro od osmih zvečer do petih zjutraj.

MOGOČNI LJUDSKI PROTEST V PRAGI

Prebivalstvo Prage se je že nekaj časa pripravljalo na »dneve sramote«, kot so podtalni listi

označili lansko zasedbo Češkoslovaške po sovjetskih četah. 21. avgust, dan obletnice žalostnega spomina, naj bi Čehi preživeli v znamenju splošnega bojkota.

Že zgodaj zjutraj so bile ceste polne dolgih vrst delavcev in namoščencev, ki so peš šli na svoja službena mesta. Javna vozila, zlasti tramvaji, ki so drugače ob jutranjih urah nabito polni, so vozili skoro prazni.

Trgovine so bile sicer odprte, a brez kupcev; in če se je kdo le drznil in si hotel kaj nabaviti, je bil kar se da neprijazno postrežen. Tudi dnevniki, ki so seveda poročali v duhu vlade, ni ta dan nihče kupoval.

Potem pa je prišla dvanajsta ura. Kot na neviden ukaz je za pet minut zastalo vse delo, na trgu sv. Vavla pa so se začele formirati povorke mladincev, ki so vzklkali: »Živel Dubček« in »Rusi ven!« Policijske čete so jih sku-

šale sproti razpršiti, kar pa se jim je le delno posrečilo. V znak prezira so jih manifestanti obkladali s psovko: »Gestapo!« Slišali so se strelji, rešilni avtomobili so švigali sem in tja, prav tako pa policijska vozila, ki so lovila protestnike.

Naslednji dan, tj. v petek, 22. avgusta je bilo še videti na trgu sv. Vavla, posledice bitke prejšnjega dne: kamenje, razbite šipe, ostanki tramvajev in avtomobilov, izkrivljene ter iztrgane tračnice ter podobno.

ODJEK DOGODKOV V VLADNIH KROGII

Uradni krogi so skušali odločni protest češkoslovaškega prebivalstva proti sovjetski okupaciji čim bolj omalovaževati. Po njih mnenju naj bi bili dogodki zadnjih dni dokazali, da »akcije tuje sovrzne in protirevolucionarne propagande niso nikoli uživale podpore ljudskih množic, ki so si jih želeli kriminalni, protisocialistični in protirevolucionarni elementi«.

Po pisanju glasila komunistične partije Češkoslovaške »Rude pravo« so »degenerirani mladinci in fašistični elementi« terorizirali prebivalstvo. Zaradi tega »terorja« naj bi več stotisočev prebivalcev Prage in okolice šlo peš na delo 21. avgusta, ker da jim mladinci niso dovolili potovati z javnimi vozili.

V Sovjetski zvezi so držalci zvedeli o dogodkih v Pragi iz dnevnika »Pravda«. V njem je povedano, da se je zbralo na trgu sv. Vavla nekaj sto pretepačev in kriminalnih ljudi, ki so izvedli nezakonita dejanja, pri čemer sta bila dva državljana ubita, več pa ranjenih.

Kitajski radio pa je seveda praške dogodke opisal popolnoma v drugi luči. Gre za »tragedijo, ki spominja na Hitlerja.« Sovjetske fraze o »bratski enotnosti in kolektivnem varstvu velike socialistične družine so se izkazale za figov list, ki skriva sramotno goloto socialfašizma in socialimperializma novih ruskih carjev«.

SVOBODA JE ZNOVA UMRLA

Je res tragično, da so kitajski komunisti tisti, ki najbolj s krepko besedo povedo, v kaj se je zrodil sovjetski komunizem. Kdo naj, če je količkaj pošten, še v njega veruje? Najbolj pa so od njega ozdravljeni Čehi, ki so si ga svoj čas na demokratičen način s svobodnimi volitvami priklicali na vrat. Toda silna je pokora, ki jo morajo opravljati. Ne samo, da so že enkrat doživeli Gottwaldovo in Novotnyjevo obdobje procesov, omejevanja svobode in gospodarske stiske. Ti časi se, kot zgleđa, znova zgrinjajo nad deželo in narod, nad Češko še bolj kot na Slovaško.

Prezidij partije se je sestel v petek, 22. avgusta in že izglasoval nujen zakon, ki določa stroge kazni za vse, ki sodelujejo pri nemirih ali kritizirajo vladne predstavnike in partijske voditelje tako domače kakor iz ostalih socialističnih držav. Ta novi zakon uvaja znova na Češkoslovaškem ozračje strahu, zasledovanja in preganjanja. Svoboda je po lanskim praški spomladu znova umrla; in največji paradoks je v tem, da ji je s svojim predsedniškim podpisom zadal smrt mož, ki se piše — Ludvik Svoboda, poglavar republike Češkoslovaške.

Petindvajset let sovjetskega prodora v Romunijo

V Romuniji so začeli 22. avgusta z uradnimi proslavami »osvoboditve« dežele. Pred 25 leti so namreč sovjetske armade uspelo potisniti nemške čete z romunskega ozemlja. Romunija se je iz nacističnega satelita spremenila v sovjetskega. Če to levičarski listi imenujejo osvoboditev, jim ta izraz radi prepustimo. Primer Češkoslovaške priča, na kakšen način Sovjeti svoje osvoboditve izvedejo.

Kljub temu pa so razlogi, da se te dni Romuni predajajo svečanemu razpoloženju. Pa ne zato, da so pred 25 leti dobili na vrat sovjetske čete in temu sledečo »ljudsko demokracijo«, temveč da jim je tekom let polagoma uspelo rešiti se sovjetskega jarma in se nacionalno osamosvojiti. Pri tem ima veliko zaslug državni in partijski voditelj Romunije Nikolaj Ceausescu.

Njemu se je posrečilo to, na čemer so spodrsnili praški reformatorji: znotraj komunističnega bloka je dosegel kar naj-

večjo mogočo neodvisnost — in jo vsaj do sedaj tudi ohranil.

Romunija je kot prva dežela Varšavskega vojaškega pakta razen Sovjetske zveze navezala diplomatske stike z Zapadno Nemčijo. Kot edina država iz vzhodnega bloka je po izraelsko-arabski vojni ohranila diplomatske stike z Izraelom. Prva je sprejela med komunističnimi državami severnoameriškega predsednika Nixona na uradni obisk. Obsodila je z nedvoumnimi besedami sovjetski vdor na Češkoslovaško kot »očitno kršitev njene neodvisnosti in državne suverenosti«.

Ceausescu je prebudil romunsko nacionalno zavest ter komunistično partijo premišljeno vpregel v ta voz. Z obsodbo sovjetske invazije na Češkoslovaško je natančno zadel razpoloženje ljudi. »Takrat smo bili kot pijani — je dejala neka študentka iz Prage. — Vsakdo bi se bojeval proti Rusom, pa čeprav bi se moral z golim nožem.« Ni čuda, da danes temu ljudskemu junaku z ritmičnim »Ca-u-ses-ku« vzklkajo tudi nekomunisti, kjer koli se pojavi, celo pripadniki madžarske (dva milijona ljudi) in nemške (400.000) manjšine.

In vendar se v Romuniji v notranjem območju ni skoraj nič spremenilo. Se vedno je policijska država s stalinističnimi metodami. Svobode tiska — ki so je Čehoslovaki lani v toliki meri pod Dubčekom bili deležni — v Romuniji ni. Kajti ravno ob svobodi izražanja misli so se spotaknili sovjetski voditelji in našli v njej najmočnejšo pretezo za svoj vojaški poseg. Ceausescu v polni meri upošteva romunski pregovor: »Ne kriči, dokler ne preskočiš jarka«, pa zato noče Rusov po nepotrebnem dražiti in ne dovoli romunskemu časopisu, da bi Sovjetsko zvezo neposredno napadalo. Romunske knjigarne še vedno ne smejo prodajati Pasternakovega romana »Dr. Živago«, na romunskih solah pa je od lani ruščina spet obvezen predmet.

Svoboda gibanja v tujino je silno omejena. V prvi polovici 1969 je moglo iti iz države od 20 milijonov komaj 12.000 Romunov! Življenjska raven je še vedno nizka. Povprečna plača je 1.300 lejev (42.000 lir). Za osebni avto je treba odšteti 55.000 lejev tj. 42 mesečnih plač, zato je avtomobil za navadnega državljana zaenkrat nedosegljiv.

Ceausescu se hoče izogniti vsem tveganjem. Nikakor noče dovoliti, da bi kdo prvenstvo vsemogočne partije postavil na kocko. Njegov cilj je, ohraniti svoji deželi državno neodvisnost, rojakom pa nuditi ščepec svobode. Izgleda, da so zaenkrat Romuni s tem zadovoljni.

Nabirka kanadskih katoličanov za dežele v razvoju

Kanadski katoličani so zbrali v letošnjem postnem času 600.000 dolarjev, to je nad 350 milijonov lir. Zbrani denar bodo porabili za pomoč deželam v razvoju, tako za šolo po radiu v Čilu, za študijske štipendije dijakom v Panami, za umetna gnojila v Guatemali, za higienske naprave v zapuščenih krajih Brazilije in za gradnjo vodnjakov v indijskih vaseh.

33 ODSOTKOV MANJ

V Avstriji s sedmimi milijoni katoličanov je konec junija prejelo mašniško posvečenje 95 kandidatov. V primeri z lanskoletnim številom (bilo jih je 142) imajo letos 33 odstotkov manj novomašnikov. Primerjava s Slovenijo: na milijon in pol katoličanov je bilo letos 44 novomašnikov.

Ti odstotki so dali našim katoliškim sosedom misliti. Zakaj tak upad poklicev in zakaj se za prihodnost ne obeta nič boljšega? Obvezni celibat? O tem so te dni govorili semeniški predstojniki in ugotovili, da ni glavni vzrok upadanju števila novih maš.

O krizi poklicev je spregovoril tudi Franz Zak, škof v St. Pöltnu na Nižje-avstrijskem. Po njegovem je treba iskati glavni vzrok za njo v današnji krizi vere in v nejasnosti, kako povezati današnje življenje s službo Bogu. Ni treba zaradi tega že biti plat zvona in da stoji Cerkev pred koncem, je dejal. Zgodovina pripoveduje, da je Cerkev prebredla še hujše težave. Povsem napačno bi pa bilo, če bi hoteli povečati število duhovniških poklicev z »demontažo idealov«. Govoriti o prilagojenem duhovniškem življenju je lahko dvoumno. Ustvarjati misljenje o pomeni duhovništvu, pomeni razvrednotenje tega poklica. Zaradi tega se ne bo več fantov navduševalo zanj. Polovičarstvo ne vodi nikamor.

Škof omenja razne reforme duhovniške vzgoje in semeniške po raznih deželah. Po njegovem mnenju bo duhovsko semenišče kljub vsemu ostalo najvažnejša ustanova in oblika pripravljanja kandidatov na duhovniško življenje in delo. Pravi tudi, da ne smemo nikogar obsojati, ki se ne more odločiti za ta poklic. Od duhovnika namreč pričakujemo več pripravljenosti na žrtve in idealizma kot od kakega drugega človeka.

Škof pričakuje rešitve v doslednem krščanskem življenju vernikov. To bo mladim pokazalo vrednoto vere v vabljeni luči. V pristno krščanskem okolju bodo poklicni laže odkrili smisel za popolno predajo Bogu, ki jo zahteva duhovniški poklic.

Ob prebiranju teh razmišljanj in analizi se nam zdi potrebno naglasiti eno — vlogo staršev pri rasti duhovniškega poklica. Sliši se nesodobno, toda drži: družine z enim ali dvema otrokoma ne bodo kaj prida pripomogle k reševanju krize poklicev. Če ni otrok, tudi ne bo duhovnikov. V dobi odgovornega starševstva naj bi se krščanski roditelji zavestno odločali za večje število otrok in katerega izmed njih bi bili pripravljeni zavestno darovati Bogu za njegovega duhovnika. Prav v tem je po našem mnenju bistvo problema, zakaj pri nas na Goriškem in Tržaškem že leta in leta ni več slovenskega duhovniškega naraščanja. Naše družine je zajel življenjski materializem in najbolj prefinjeni obliki. Zato odklanjajo otroke, čeprav bi jih zmogli na splošno brez težav štiri ali še več. Ali ni pomembna pri tem ugotovitev, da izhajajo letošnji novomašniki v matični domovini iz družin s povprečno petimi otroki?

Pred petindvajsetimi leti

V začetku junija 1944 se je tudi v Gorici razširila vest, da se nekje pri Bergamu v Lombardiji prikazuje blažena Devica Marija. Trije slovenski duhovniki z Goriškega (ki še živimo), ljubljanski visokošolec z ženo (zdaj profesor na neki ameriški univerzi), znana goriška gospa (ki zdaj biva v Argentini) in menda še kdo smo se napotili malce iz radovednosti in malce iz vojne utrujenosti pogledat tja z neprikrito željo po doživljaju česa nadnaravnega in z željo po čimprejšnjem miru.

Raznesel se je namreč glas, da je za 13. julij napovedan dogodek, ki bo odločilno vplival na potek vojne. Izkazalo se je sicer, da je ljudska površnost napačno izračunala ta datum, toda hrepenenje po miru, želja po kakršnem koli nadnaravnem posegu je gnala ljudi iz raznih krajev proti Bergamu na podlagi sledečega sklepanja: 13. maja se je nebeška Gospa začela prikazovati v Lombardiji in napovedala konec vojne čez dva meseca; torej pohitimo tja za 13. julij! Kljub težavam v železniškem prometu, kljub letalskim alarmom, kljub pomanjkanju živil in prenočišč ter brez vsakršnega strahu pred nemškimi okupatorjem se je zbrala tisti dan veliksanska množica vseh vrst romarjev na prostranem travniku pri vasici Torchio di Sotto v župniji Ghiaia di Bonate, osem kilometrov daleč od Bergama.

Naša slovenska skupnica je doživela v Bresciji, kjer smo prenočili, letalski napad, to je — da bo razumel mlajši rod — nenadno rezko tuljenje siren skozi gluho noč, bengalične ognje nad mestom, ki so jemali vid, letalcem pod nebom pa razsvetljevali mesto kakor beli dan, pošastno grozotno ropot letal, razburljivo klicanje ljudi po mestu, beg v zaklonišča — in brž nato strahotne eksplozije na železniški postaji, ki je zvečer ob našem prihodu še mirno stala s pripadajočimi poslopji, tračnicami in vlaki, drugo jutro je pa predstavljala le še podobo sodnega dne.

Zvečer ob našem prihodu nam je nemški železniški uradnik dejal: »Ne morem vam zagotoviti točnega voznega reda za jutrišnji dan in za nadaljevanje vašega potovanja; to je odvisno bolj od mojih italijanskih kolegov kot od mene, saj vidite in veste, da oni nočejo sodelovati z nami in nas sovražijo, toda ker vem, kam greste, molite tudi za nas, če se res prikazuje Mati božja.« Bog ve, ali je bil naslednje jutro po letalskem napadu še živ? Mi pa smo morali peščititi nekaj kilometrov ven iz mesta do naslednje postaje, kjer so pripravili nov vlak proti zapadu.

Zanimivo je bilo, da niso nemške vojaške oblasti niti malo ovirale zgrinjanja množic na kraj domnevnih prikazanj. Začelo se je 13. maja in se nadaljevalo zapovrstjo devet dni in po enotedenskem prestanku se štiri zadnje najniške dni, vsakokrat ob šestih zvečer po takratni legalni uri. Mala sedemletna deklica, tisto pomlad je bila pri prvem sv. obhajilu, je povedala, da se ji je prikazala Mati božja. Naslednje dni je bilo vsak večer več radovednežev, po enem tednu že sto tisoč ljudi, v zadnjih štirih najniških dneh celo blizu dvesto tisoč ljudi hkrati na istem polju; ljudje molitve in ljudje željni senzacij pa opazovalci z ostro kritičnostjo ter bolniki in zdravniki, plitvi radovedneži in kramarji na lovu za zaslužkom — in končno od nikogar opaženi uradno poslani in skrajno strogi, po mojem prestrogi, bogoslovni strokovnjak v taki vlogi kakor

»advocatus diaboli« pri svetniških procesih. Nabiral je podatke za cerkveno oblast, opazoval, zasliseval in ugovarjal. Tudi 13. julija je bil tam. Imel je v torbi že nekaj klinično izpričanih ozdravljenj iz dni domnevnih prikazanj, natančno preiskavo male vizionarke in njene družine in sorodstva po duševnih in moralnih lastnostih, njene izpovedi in rezultate zdravniških opazovanj med njeno zamaknjenostjo: kljub vsemu je trdil, da nima zadostnih dokazov za pristnost videnja in prikazovanje in za tisto, kar imenujemo teološki čudeži ali teološko utemeljeni nadnaravni pojav.

Deklica, ki naj bi bila videla Devico Marijo, zdaj ni več bivala na rojstnem domu, ampak pri redovnicah v Bergamu. Kramarji so na Ghiaiah prodajali le nje no fotografije; kljub pomanjkanju fotografskih kemikalij zaradi vojne jim je uspelo izdelati kar dosti posnetkov in ni bilo malo navnežev med romarji, ki so poleg običajnih devocionalij na stojnicah kupovali tudi te reči kot kake svete podobe ali kot kake svete relikvije. To trgovanje, ki tako rado pritakne svoj piškarec k romanjem in verskim manifestacijam, me je pa na moč odbijalo. Občutek sem imel, da tista kramarjica s »svetimi« spominčki in zlorabljanje verske naivnosti utegne zapreti milostno nebo,

če je bilo iz njega namenjeno še kako znamenje v potrditev prejšnjih prikazanj. Tega občutka se ne morem znebiti niti po 25 letih, ko vidim, da je cerkvena oblast arhivirala vse dokazno gradivo o tistih pojavih in prepovedala vsako romanje v tisti kraj.

V množici romanjev 13. julija je vse popoldne do poznega večera vrela neprestana molitev v recitiranju in petju. Skoraj nič zbežnosti ni bilo, niti ko je visoko pod sončnim nebom zadonela od jurga proti severu znana muzika zavezniških bombnikov v spremstvu tulečih siren letalskega alarma na zemlji. Iz vseh src in ust je kipela le ena vzdihujoča prošnja: »Mati nebeška, če si se res tu prikazala, reši nas vojne, vrni svetu mir!«

Pretesljivo je bilo, kako je bilo vse isto tam ed vseh vetrov zbrano ljudstvo spokorno in vdano v božjo voljo. »Bog ve, ali bo res zdaj konec vojne, kakor je menda napovedala nebeška Gospa, ali še ne. In če se Marijina napoved ne uresniči, pomeni, da tega še nismo vredni zaradi svoje grešnosti, zaradi zakrnjenosti, zaradi premalo molitve. Saj je Mati božja tako jasno stavila kot pogoj pokoro in molitev...« To so bile besede, ki si jih lahko tedaj slišal iz vsakih ust.

Staž

(Konec prihodnjic)

S ponosom reči smem: Slovenec sem!

Pravijo, da imamo Slovenci manjvrednostni kompleks. Nekateri starši ne učijo svojih otrok materinščine. Nekateri otroci se sranujejo povedati, da so slovenskega rodu. Nekateri zavedni Slovenci se opravičujejo, da smo majhen in skromen narod, ki je sicer delaven in pošten, ni pa nikoli kaj pomembnega dosegel...

Ali se moram res svoje narodnosti sramovati? Ali res nismo dosegli uspehov, na katere bi smeli biti ponosni? Marsikaj velikega so dosegli Slovenci v Sloveniji. In mnogo podvigov lahko s ponosom zabeležijo v tujini. Omenimo za danes le nekaj Slovencev, ki so se uveljavili izven slovenskih meja!

Poznate Slovenca, ki je dobil Nobelovo nagrado v kemiji in je znan kot pionir v mikroanalizi? Ali morda enega največjih jezikoslovcov in etnologov v Argentini, ki je postal član Argentinske akademije znanosti in umetnosti? Ste že slišali o mladem slovenskem arhitektu iz New Yorka, čigar tvrda je dobila najvišjo ameriško nagrado za arhitekturo in ki je zgradil Christian Science Center v Bostonu, L'Enfant Plaza v Washingtonu, Denver Hilton hotel v Denverju, poleg več nebotičnikov v Ameriki in celo v Izraelu? Njegova dela ocenjujejo kot »triumf arhitekture«, čeprav je komaj trinštirideset let star. Veste li, da v New Yorku živi tudi drug Slovenec, čigar industrijska zgradba je bila uvrščena med prvih deset najboljših, čeprav je tekmovalo 1.500 objektov? Ali ste morda slišali o slovenskem arhitektu v Chicagu, ki gradi nebotičnike po vsej Ameriki, ali o Slovincu v Buenos Airesu, ki je sprejel dve prvi nagradi za arhitekturo in je poleg tega tudi izvrsten slikar, pesnik in pisatelj? Veste li, da je dobil slovenski gradbeni inženir zlato medaljo za svojo metodo najmodernejših konstrukcij na Mednarodnem velesjemu v Bruslju? Ali da je dobil Slovenec prvo nagrado na Mednarodni slikarski razstavi v Tokiju?

Ste morda slišali, da je bil vodilni gradbeni inženir Poljske in graditelj hotela Varšava Slovenec in je njegova žena Poljakinja pomagala vzgojiti tudi sina arhitekta tako, da pravi, da se počuti Slovenca, čeprav je zrasel na Poljskem in trenutno poučuje v Ameriki? Vam je znano, da je eden glavnih strokovnjakov za Diesel motorje v Evropi in Ameriki Slovenec?

Ste kdaj pomislili, da je bil dvorni arhitekt v Abesiniji Slovenec, kjer so Slovenci zgradili tudi največjo abesinsko eklezično centralo in skrbeli za zdravje cesarja in njegove družine? Veste li, da so bili Slovenci zdravniki številnih močnih vladarjev sveta in predsednikov držav, med njimi tudi Petra Velikega, Maksimilijana Mehškega, Masaryka s Češke in končno predsednika Kennedyja?

Ste vedeli, da sta bila vodilna strokovnjaka za težko konstrukcijo v Švici Slovenca, da se v isti stroki odlikuje v Berlinu univerzitetni profesor Slovenec in da je Slovenec gradil mostove, jezove,

železnice in predore nele v osrčju Evrope, ampak tudi v Mali Aziji? Ste kdaj slišali, da je bil prvi poklicni kipar v Chicagu Slovenec? Da so Slovenci pomagali graditi atomske podmornice? Da je Slovenec potegnil astronave iz morja? Ali da je Slovenka dobila ameriško nagrado kot najboljša sanouka šivilja v deželi?

Ste že slišali o slovenskem dirigentu finske opere ali argentinske simfonije, ali o slovenskem organizatorju koncertov na Carnegie Hall? So vam znani slovenski rektorji univerz v Evropi in Ameriki? Ali slovenski ravnatelj znanstvenih in umetnostnih ustanov v Avstriji, Franciji, Švici ali Ameriki? Ali veste, da se velik letalski raziskovalni institut v Ameriki imenuje po svojem nekdanjem ravnatelju in svetovno znanem učenjaku Slovincu, ki je vedno s ponosom priznaval svojo narodnost? In ste morda že slišali, da je tudi izumitelj »rotafix« letala Slovenec?

Če kdaj obiščete slovisi Massachusetts Institute of Technology, ne pozabite si ogledati mogočne stopnice Earth Science Center, ki jo je zgradil slovenski arhitekt in ko boste šli mimo inženirskih laboratorijev, ne pozabite, da enemu največjih načelnikov Slovincu in da tudi na vsolskem oddelku najdete zavednega znanstvenika slovenske krvi!

Kadar citate LOOK magazine, ne pozabite, da je eden glavnih urednikov Slovincu in da Slovenci urejujejo še vrsto drugih publikacij po raznih državah sveta.

Trije ameriški generali so Slovenci, pa tudi redovni general kletincev v Rimu je Slovenec. Od Švedske do afriških planov in od Kanade do Avstralije so se uveljavili na vodilnih mestih tudi Slovenci — in se še uveljavljajo! Najdete jih med vrhunskimi znanstveniki in učenci, med rektorji in tovarnarji, med župani in kongresniki, med umetniki in športniki, med izumitelji in generali! Bili so med vzgojitelji, zdravniki in svetovalci cesarjev, kraljev in predsednikov mogočnih držav, pa tudi med zdravniki, raziskovalci in misijonarji neznanih plemen in najbolj zapuščenih siromakov. Komaj peščica nas je, pa smo s svojo življenjsko silo tudi mi prepeljali ves svet. Zakaj se torej sramovati povedati, da smo slovenskega rodu?

Dr. Edi Gobec, ZDA

Papežev dar za bolnišnico v Ugandi

Ko je sv. oče v kraju Rubaga v Ugandi obiskal bolnišnico, je v kratkem nagovoru dejal, da Cerkev nima nobenega namena, da bi tekmovala z državo. Skušala je nadomestiti to, česar država ne zmora. Cerkev je vedno le v službi človeka za njegov celotni razvoj tako telesni kot duševni. Kot svoj osebni dar je poklonil bolnišnici, ki jo je obiskal, 10.000 dolarjev. Napovedal pa je tudi, da bo dal v krajih v Nigeriji, kjer divja sedaj vojna in razdejaje, zgraditi dve bolnišnici, kakor hitro bodo to razmere dopuščale.

Misijonar Majcen obolel na kugi

Tokrat pišem iz ameriške bolnišnice v Nhalgangu ob morju. Danes dva tedna me je napadlo in sem se onesvestil. Amerikanski zdravnik je dognal, da tega niso krive moje starostne težave, ampak neke vrste črna kuga.

Ta bolezen je doma v dalatskem okraju. Odkril jo je francoski zdravnik Jersin med tukajšnjimi domačini. Zato Vietnamci na splošno ne živijo radi v teh krajih. Bolezen raznašajo podgane. Da se je nalezil, zadostuje, da povohaš ali poješ, kar so podgane ogrizle. V kratkem nastopi visoka vročina in pod pazduho ali v dimljah se pokažejo velike črnoorde gnojne bule.

Kakor hitro so ugotovili bolezen, so me s helikopterjem v 45 minutah prepeljali v tukajšnjo bolnišnico in me začeli zdraviti. Najprej so mi dali novo kri. Nato so z dobrim uspehom uporabljali vse najmodernejšie načine zdravljenja te zavratne holecni. Ameriški zdravniki in njihovi pomočniki so me kar naprej hodili gledat in fotografirati bule, češ da je to njihov prvi primer.

Po osmih dneh neumornega prizadevanja in številnih injekcij je bila kuga v glavnem premagana. Zdravniki in bolničarsko osebje niso več hodili okoli mene z maskami pod nosom. Vietnamski doktor se je kar čudil, ko me ni več bolela glava in nisem kašljal, kajti ta kuga napade tudi pljuca in se potem preseli v kri; in ko je enkrat v krvi, navadno ni več nobene pomoči.

Prvi teden mi je bilo zelo hudo. Vse trpljenje in bolečine sem žrtvoval za moje novince, ki sem jih pustil v Tram Hanhu. Seveda sem se tudi spraševal, kje bo moj grob... Vedno sem si mislil, da bo tam v našem tranhanškem gozdičku pod kakim visokim borovcem z zasukano in zavito vejo, ki se še upira vsem tropskim viharjem. Ptički bi mi čivkali, ko bi se ustavili na borovcu in dolgorepe opice »vuong« bi v zgodnji jutranji uri, ko sonce vzhaja, pele svoje daleč odmevajoče melodije...

Toda ljubi Bog je v svoji očetovski dobroti tokrat še prečrtał moje smrtno pismo ter želi, naj še delam pokoro iz ljubezni do Jezusovega Srca. Francoski kanadski redemptorist mi prinese vsak dan obhajilo, ker še ne morem stati na nogah. Tudi neki ameriški vojaški kurat, ki je bil operiran, je tam blizu mene v sobi.

Danes mi bodo, če sem prav razumel, potegnili iz bule gnoj, ki pa ni več kužen. Moderna zdravniška veda je v resnici silno napredovala. Upam, da bom kmalu kolikor toliko okreval.

Ta mesec se je »hudiček« z veseljem znesel nad našo hišo. Kakor veste, dokončavamo 40 m dolgo poslopje; zgoraj naj bi bil prostor za spalnice, spodaj za učilnice; o sv. Jakobu bi sprejeli v hišo skupno 180 aspirantov, ki naj bi obiskovali 6. in 7. razred, po starem bi rekli 1. in 2. gimnazijo. Nekaj dni preden sem

zbolel, je monson, tropski vihar z dežjem, odnesel polovico strehe. Pločevinaste strešne plošče so z gredmi vred odfrčale. Uboogi ravnatelj je prosil Amerikance, da so mu podarili 500 novih in močnejših. Delo se je pa kljub temu zelo zavleklo.

»Rogač« nam je zagodel še drugo. Novinca Andreja Hoana, ki mi je noč in dan stregel, ko sem zbolel, je tudi napadla kuga in prav tako še enega aspiranta, Funga. Potemtakem smo v eni sami hiši trije zboleli za kugo. Mojo sobo, pravijo, so razkužili.

Ljubi Bog nas tepe, nas preskuša in očističuje. V naši hiši, v noviciatu in aspirantatu, lahko rečem, vlada duh svetoosti. Vsi se trudijo, posebno pa novinci, da bi se posvečevali in zmeraj bolj rasli v božji ljubezni, hodeč za Kristusom, ki je v uboštvu, čistosti in pokorščini služil svojemu Očetu. Na svoji poti proti zadnjemu cilju hočejo uresničevati svoj salezijanski karizmatični dar. Kristus večeraj, danes in vedno!

Dva važna datuma imam za seboj: 25. julija se je pričelo novo šolsko leto za naše aspirante. Naj jih Marija vodi in varuje! Dne 4. avgusta pa je prišlo 35 novincev, ki bodo z duhovnimi vajami začeli svojo noviciatsko dobo. Teško delo čaka moje stare kosti. Voditi novince: dobra priložnost, da, ko skrbim za posvečevanje novincev, posvetim tudi samega sebe. Zelo sem Bogu hvaležen za to, čeprav sem do dna srca prepričan, da sem revček Andrejček in torej nevreden. Vendar pa naj bo vse v večjo čast božjo in za zveličanje duš.

Andrej Majcen, salez. misijonar v Vietnamu

Dve novi nadškofiji v Jugoslaviji

Sv. oče Pavel VI. je odredil, da bosta v bodoče Reka in Split nadškofiji.

Reška nadškofija bo obsegala hrvaški del dosedanj reške škofije (slovenskega upravlja dr. Jenko v Kopru), senjsko škofijo, poreško, puljsko in otok Krk. Novi nadškof bo dosedanji senjsko-modruški škof dr. Burič, škof pomočnik s pravico nasledstva pa bo msgr. Josip Pavičić.

Nova nadškofija v Splitu bo imela kot podrejene škofije Šibenik, Dubrovnik, Kotor in otok Hvar. Splitski škof msgr. dr. Francić je postal novi splitski nadškof.

Za nadškofa je bil imenovan tudi dosedanji administrator v Zadru msgr. Marijan Oblak, kardinal Šeper, prefekt kongregacije za verski nauk, pa se je odpovedal zagrebški nadškofiji. Začasno bo prevzel njeno upravo zagrebški pomožni škof msgr. Franjo Kuharič.

Novi obrednik za krst otrok

Novi obrednik za krst otrok bi moral stopiti v veljavo že 8. septembra. Rok je

sedaj podaljšan do 29. marca 1970. To pomeni, da bodo po 8. septembru lahko uporabljali novi obrednik tam, kjer bo že pripravljen. Od 29. marca bo uporaba novega krstnega obrednika obvezna za vse dežele.

Pojasnila k novemu poročnemu obredu

Kongregacija za sveto bogoslužje je dala nekaj pojasnil glede nekaterih značilnosti v novem poročnem obredu, o katerem so se mnogi časopisi razpisavali in po svoji fantaziji razlagali obredne spremembe. Zlasti se omenjajo tri novosti, o katerih bodo škofijske konference posameznih narodov odločile, ali naj se vpelejo ali ne: gre za sprejem zaročencev pri cerkvenem vходу, prinašanje darov za darovanje, kar naj bi storila zaročena, in za poljub miru, ko naj bi verniki pred obhajilom na zunaj pokazali drug drugemu, da si odpustijo in da hočejo živeti v medsebojni ljubezni.

Tabor tržaških skavtinj v Lepeni

Kakor že toliko let smo tudi letos odšli v planinski svet, to pot prav blizu našega očaka Triglava. Čeprav so si ljudje želeli zaradi velike vročine dežja, da bi osvežili ozračje, smo si me želele lepega vremena za ves čas našega štirinajstdnevnega tabora v prvi polovici avgusta, kar se nam je tudi izpolnilo.

Prvi dan nam je prinesel nekaj zaprek, ki pa nas niso zbegale. Ob prehodu čez mejo se je v Gorici ugotovilo, da je šofer avtobusa pozabil potni list v Trstu. Ni pomagalo drugega kakor ga iti iskat. Z zamudo poldruge ure smo se vozile po romantični dolini Soče mimo Tolmina in skozi Kobarid do Bovca, kjer smo odlo-

žile opremo tabora. Prepeljati bi jo moral še 15 km naprej na kraj tabora šofer nekega tamkajšnjega podjetja. Ker smo imele zamudo, se je naveličal čakati in se je odpeljal v Gorico, kjer mu je bila tako všeč sladka kapljica, da je pozabil priti domov. Oprema je prišla šele pozno na mesto. Zato smo postavile samo veliki šotor, ki nam je na taboru odlično služil za »delovno dnevno sobo«: za sestanke, pevske vaje, jutranjo mašo. V tem šotoru smo se kar udobno uredile za prvo noč.

Naslednji dan je bil namenjen postavitvi šotorov, ureditvi kuhinje, ki so jo že dva dni prej odšle postavljati nekatere skavtinje, pripravi obednice. Zvečer je bila že vsaka stvar na določenem mestu, da se je tretji dan moglo začeti redno taborno življenje po določenem dnevnem redu: ob sedmih vstajanje, umivanje v potoku, zbor ob visokem jamboru k dviganju skavtske zastave, k jutranji molitvi in razlagi skavtskih zakonov. Sledila je maša, pri kateri smo sodelovale z molitvijo in petjem. Naučile smo se peti tudi nekatere moderne verske pesmi ob spremljavi kitare. Naš cerkveni asistent nam je vsako jutro razložil primerno misel za naše življenje. Malo je bilo dni, ko nismo vse prejele Gospodovega telesa pod podobo kruha. To je bil najlepši začetek dneva. Čez dan so bile vse skavtinje zaposlene: dežurne so skrbele za hrano, druge so poslušale predavanja, imele pevske vaje, hodile so na izlete ali pripravljale točke za večerni taborni ogenj.

Tretji dan po prihodu so tri skavtinje razložile pomen kraja, kjer smo se utaborile, v zemljepisnem, kulturnem in zgodovinskem oziru. Spoznale smo gore okrog nas; zvedele smo, da sta v teh krajih živele in delovali pesnik Simon Gregorčič in pisatelj Ivan Pregelj. Slišale smo, kako lepo je pisal o naših gorah Julij Kugy; da so se po teh krajih vršili hudi boji za časa Napoleona in v prvi svetovni vojni.

Vrsta predavanj nas je seznanila z vpra-

šanjem odraščajoče dobe, ko si mladi ljudje izven družine iščejo prijateljstva in ljubezni. Postati hočejo neodvisni, misliti in odločati hočejo s svojo glavo. Pripravljajo se na življenje v družbi in na ustanovitve družine. Anketa, ki smo jo ob zaključku teh predavanj izpolnile, je pokazala, kako aktualno je to vprašanje in kako potrebno je, da imamo o teh stvarih jasne poglede.

Ugodno vreme nam je omogočilo, da smo izvedle svoj načrt za izlete, vse smo odšle do dve in pol ure oddaljenega Krnskega jezera (1393 m), ki je eno največjih in najlepših visokogorskih jezer, večja pa so obiskale Krn (2245 m); vse smo šle do

živira Soče, si ogledale alpski vrt »Julijana«, kjer gojijo preko 900 vrst planinskih cvetic, ki rastejo po slovenskih gorah, in ogledale smo si planinski muzej v Trenti, ki predstavlja predmete iz trentarske planinske zgodovine; vse smo se peljale do Mangrtove kočice (2072 m) in pogumnejše so šle še na Mangrt (2678 m); pet starejših se je odpravilo in so v enem dnevu prišle na Triglav (2863 m) ter se srečno vrstile v tabor.

Vsak večer smo se zbrale ob tabornem ognju. Tu se je poročalo o dejavnostih dneva, se prepevalo, rajalo in nastopalo s šaljivimi prizori (skeči). Večkrat se je program zavlekel do poldruge ure zjutraj. Taborni ognji so zbudili pozornost letoviščarjev, ki so bivali v bližini našega kraja. Zanimivo je bilo videti dečke in deklice, ki so jih pripeljali njihovi starši, s kakšno pozornostjo so sledili nastopom ob ognju. Pri tabornem ognju so nas obiskali tudi francoski fantje in dekleta, ki so pod vodstvom svojih duhovnikov taborili v Trenti.

Na našem taboru je vladalo zdravje in veselje. Bolnih nismo imele. Zdravnik, ki je prišel pregledat naš tabor iz Tolmina, se je izrazil, da še ni našel tako lepo urejenega tabora. Sploh moramo priznati, da so oblasti in ljudje v kraju bili z nami zelo prijazni in so nam šli v vsakem oziru na roko.

Našega tabora sta se udeležili s Koroškega dve dijakinji in z njima ena profesorica. Z veseljem smo jih sprejele v svojo družbo. Takoj smo postale velike prijateljice. Pričakujemo, da bo iz te skupine kmalu zrastle organizacija skavtinj na Koroškem.

Ob odhodu s tabora ni manjkalo solz. Ugotovile smo, da je bilo za tabor štirinajst dni premalo. Še bi hotele ostati v teh lepih krajih. Pesem slovesa: »... a me se bomo videle, se videle še kdaj...« pa nas je spomnila, da se bomo gotovo srečale na taboru čez eno leto.

X. Y.

† Msgr. Janez Hladnik

41 V SLUŽBI
CERKVE IN NARODA
(SPOMINI)

Pot iz Vranskega v Nazarje čez hrib — Creta se imenuje — je bila vse prej kot zložna. Stanko Skvarča je blizu vrha pravkar ugotavljal, da mu je jezik iz ust moli, ko sem mu pokazal češnje, polno sladkih plodov. Nič mu ni bilo treba reči, pa je že plezal na drevo, mi pa za njim.

Pa pride mimo ženska, se ozre proti krošnjam in glasno reče: »Joj, le od kod se je nateplo toliko vran?« Srain nas je postalo in hitro smo zlezli dol, toda tedaj je postalo še bolj nerodno ženi, ki je odkrila, da smo gospodje. To je bilo opravičevanja z naše in njene strani! Vse se je končalo tako, da smo bili povabljeni na njen dom, kjer nas je pogostila z mlekom in kruhom.

Ob treh popoldne smo prispeli v Nazarje. Tam je bilo zbranih že nad dve sto dijakov in akademikov. Tudi voditelj slovenskega naroda dr. Anton Korošec je prišel na zborovanje. Spet smo se ostro spoprijeli zaradi Wittiga. Nekateri so ga še vedno zagovarjali, a ne več tako samozavestno. Mož, ki zaradi ženske obrne hrbet Cerkvu, le ne more biti tako velik značaj, da bi mu bilo vredno slediti...

Dva dni smo se dajali, nato pa je prišla sobota. Mi štiri smo se morali posloviti. Naslednji dan nas je čakala asistenta v ljubljanski stolnici. Očividno bi kanoniki brez nas sv. maše ne speljali do konca.

Za povratek smo si izbrali pot ob Dretni. Prva postaja je bilo Šmartno. Tamošnji župnik nas je pogostil s kruhom, vinom in prekajeno svinjino. Prav je storil, da nas je podprl, saj nas je čakala še dolga pot: osem ur pešhoje do Kamnika.

Oblaki so se zgostili in nato se je vilo. Hitro sem odločil: »Fantje, obleko dol, pa zavijmo jo v moj dežni plašč, mi pa v spodnjicah naprej, saj tu sredi črnega gozda nas ne bo nihče videl.«

Zborovanje slovenskih zamejskih duhovnikov

Dušnopastirski tečaji za slovenske duhovnike v zamejstvu in zdomstvu imajo za seboj že lepo tradicijo. Pričeli so se leta 1961 v Celovcu in od tedaj se vsako leto, pri čemer se izmenjavajo kot gostitelji Celovec, Trst in Trizem (Tricesimo). Letošnji tečaj je bil že deveti, vršil pa se je od 25. do 27. avgusta v Domu duhovnih vaj v Trizemu. Udeležba je bila lepa: nad 70 slovenskih duhovnikov je bilo navzočih v obeh dneh. Poleg duhovnikov iz celovške, videmske, goriske in tržaške škofije so bili prisotni tudi naši izseljenski duhovniki iz Zahodne Evrope in Švedske, pa razni gospodje iz Italije. Prišel je tudi dr. Ivan Mikula iz daljne Avstralije, iz Južne in Severne Amerike pa to pot ni bilo udeležencev.

Na sporedu so bila štiri predavanja z zelo tehtno vsebino. Prvo je imel dr. Rudi Klinec »Manjšinski problem v luči naravnega prava, krščanske etike in cerkvene zakonodaje«. Predavatelj je zbral ogromno materiala, ki bo izborno služilo nadaljnjim razpravam o tem za nas življenjskem vprašanju. Ko bo dr. Klinec ta referat še izpopolnil, bo prav, da izide v posebni knjigi. Predavatelj bo svojo razpravo še enkrat podal to nedeljo v Dragi slovenskim izobražencem.

Zelo je zadovoljil tudi prof. dr. Martin Jevnikar s predavanjem »Sodobni tokovi v slovenskem slovstvu«. Navzočim je objektivno in z veliko razgledanostjo prikazal pretek stanja v slovenskem slovstvu od leta 1945 do danes. Za navzoče so bila njegova izvajanja pravo odkritje in so bili vsi veseli, da so se okoristili s tolikimi novimi spoznavami.

Prav sodoben je bil tudi referat izseljenskega duhovnika Vinka Zaklja o temi »Srečanje vere s civilizacijo«. Res je civilizacija premnogode od vere oddaljila, dejansko pa je vera ostala tisti dejavnik, ki lahko najbolj da civilizaciji človečanski obraz.

Zadnje predavanje, za duhovnike zelo aktualno, je imel msgr. dr. Lojze Škerl o »Novem redu sv. maše«, ki bo stopil v veljavo letos na prvo adventno nedeljo.

Po vseh predavanjih se je razvila stvarna in zanimiva debata, ki ji je žal časovna stiska vedno pristigla peruti. Vsekakor pa lahko smatramo letošnji tečaj za enega zelo uspešnih in smo prepričani, da je vse udeležence duhovno zelo obogatilo, istočasno pa znova nudil priliko za bratsko povezavo ter izmenjavaj misli in izkušenj.

—jk

Studijska ekskurzija slovenskih duhovnikov

Petdeset slovenskih duhovnikov je v preteklem tednu obiskalo Turin, Albo, Oropo in rojstni kraj sv. Janeza Bosca. To ni

Letošnji tabor tržaških skavtinj v Lepeni

bilo romanje, niti izlet, ampak študijska ekskurzija za verouk. Vodil jo je dr. Dermota, salezijanec. V Turinu je posebni center za krščanski nauk v zavodu Neumann. Udeleženci so obiskali tudi osrednjo hišo pavlincev v Albi, kjer se tiska znani tednik »Famiglia cristiana«. Petdnevno ekskurzijo so zaključili v Standrežu pri Gorici.

Potrebna je avtoriteta

Zivimo v času protestnikov na vseh straneh sveta. Tak duh se širi ne samo med posvetno mladino, ampak tudi v krilu katoliške Cerkve. Neredko se čuje o čudnih pojavih po semeniških, med mlajšimi duhovniki. Tudi v Švici sem imel zadnjič priložnost srečati tak pojav. Govore o dialogu, dejansko so se pa že uprli, kršili mnoge važne cerkvene predpise, nastopajo nasilno, grobo, vršijo pritisk, pretijo z novimi upori, pozivom na javno mnenje, kličejo v pomoč sredstva družbenih občil. Kaj naj rečemo v tem pogledu?

V novem obredu za posvetitev v mašnika je posvečenju še vedno stavljeno vprašanje: Ali obljubiš svojemu ordinariju spoštovanje in pokorščino? Na kar on svečano odgovarja: Obljubim. Ali je ta slovesna obljuba kar tako zaradi lepšega? Oblast in pokorščina sta temeljna pogoja vsakega družbenega reda.

Seveda moramo priznati, da so tudi cerkveni predstojniki ljudje s svojimi napakami in slabostmi. Bog, ki je človeka vsekakor najbolj poznal, je vseeno postavil četrto božjo zapoved. Mislim, da v naših sedanjih razmerah predstojniki ne zlorabljajo najhujše svoje oblasti. Cerkev ni zakoni dovoljujevo duhovnikom, ki sodijo, da jim škof dela krivico, da se obrnejo proti njegovi odločbi na apostolski sedež. V Kristusovi Cerkvi, kjer je najvažnejši zakon ljubezen, res ne sme biti mesta za tiranijo. Škof naj gleda na duhovnike kot na svoje mlajše brate in prijatelje, ki so z njim vred soodgovorni za napredek in rast škofije, vsak duhovnik naj se pa trudi, da bo današnjemu človeku prinašal Kristusovo blagovest in njegovo milost v najlepšem soglasju z drugimi sobratmi duhovniki pod blagim vodstvom svojega škofa.

Skof dr. Janez Jenko

Obvestilo staršem

Vse naše starše opozarjamo, naj vpišejo svoje otroke v slovensko šolo. Le tako bodo naredili svojo narodno in versko dolžnost. Prav tako dolžnost imajo tudi sorodniki in znanci, da omahljive prepričajo in jih primerno poučijo.

S TRŽAŠKEGA

Sv. Ivan

Preteklo nedeljo, 24. avgusta zvečer je umrl v tržaški bolnišnici naš cerkovnik Ivan Karnel. V četrtek prej je še v cerkvi vršil svojo službo. Rahlo je bolehal že nekaj časa, toda bil je kljub temu v cerkvi vedno na svojem mestu. Bil je zelo več cerkovnik in je z velikim veseljem vršil svoje delo. Glasno je odgovarjal pri službi božji, bodisi v latinskem, slovenskem ali italijanskem jeziku. Dne 7. avgusta je bil še z nami kot romar na Stari gori, 14 dni pozneje je bil namenjen z nami na Sv. Višarje, pa se je počutil slabo in je moral ostati doma.

Sorodnikom naše sožalje, pokojni Ivan pa uživaj večni mir.

Važni sestanki po naših vaseh

Občinska toponomastična komisija se je v preteklem tednu sestala še s Križani, Prosečani, Kontovelci in Bazovci. Povsod so vaščani izrazili svoje želje, kako naj se poimenujejo ulice in trgi v njihovih vaseh. Poleg ledinskih imen so si želeli imena zaslužnih slovenskih kulturnih in drugače pomembnih mož. Na sestankih je bila na razpolago tudi občinska prevajalka, tako da so domačini lahko izrazili svoje misli in želje na neprisljen način. Le Križani so se baje, razen nekaterih redkih izjem, hoteli postaviti in so govorili v spakedrani italijansčini, tako da jih odbornik Ceschia ni niti prav razumel in je želel, da bi govorili v slovensčini.

Sklad za Trst

Tržaški demokratjski poslanec Belci je v poslanski zbornici predložil zakonski osnutek, po katerem naj bi poslovanje »Skлада za Trst« podaljšali za dobo dvajsetih let. Letna dotacija omenjenega sklada znaša deset milijard lir. Iz tega sklada podeljujejo podpore in finančna sredstva za uresničitev gospodarsko-socialnih pobud. Poslanec Belci v predložitvi zakonskega osnutka ugotavlja, da so dotacije iz tega sklada še potrebne zaradi resnega gospodarskega položaja na Tržaškem.

★

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 31. avgusta do 6. septembra

Nedelja: 10.50 Disneyev svet. 15.00 Motokros iz Karlovca. 18.05 Gospa ministrica, jugoslovanski film.

Ponedeljek: 18.35 Tiktak: Deklica z zlatimi stopali. 20.35 V. Jovanović: Naši sinovi, tv drama. 22.40 Chopin: Balada št. 2 - glasbena oddaja.

Torek: 18.00 Grand varietè. 18.20 Plesni orkester RTV Zagreb. 18.40 Risanka. 18.45 Po Sloveniji. 19.05 V deželi gora in smaragdno zelenih voda - češka reportaža o Sloveniji. 20.35 Muhasto poletje, češki film. 21.45 Slovo - izviren tv balet.

Sreda: 18.30 Velika pustolovščina, film. 19.00 Pisani trak.

Četrtek: 17.45 Mesto zlata - oddaja za otroke. 18.15 Naši zbori: Moški zbor iz Dornberka. 20.35 Vozniško dovoljenje, prosim. 21.15 Leonardo da Vinci - kulturne diagonale. 21.55 Smart, film.

Petek: 18.30 Lassie, film. 19.00 Po Sloveniji. 19.20 Naš globus. 20.35 Poljubi me, Katka, ameriški film.

Sobota: 17.55 Po domače z ansambлом Maksa Kumra. 18.25 Disneyev svet, film. 19.15 Mahatma Ghandi. 20.35 Deklica in klovn - glasbena baletna oddaja. 21.35 Rezervirano za smeh. 21.50 Inšpektor Margaret, film.

SE MALO PO SVETU

Tako sem imel čas, da skočim spet na Primorsko. Na Sveto goro in na Svete Višarje, tako sem se namenil. Hitro sem dobil potni list in nato kar v Rojan v Trstu, h kaplanu, Gabrovškemu Andreju.

Tedaj se je že vodila trda borba s fašizmom. Duša slovenskega odpora je bil duhovnik Virgilij Šček, državni poslanec v Rimu in župnik v Avberju na Krasu. Pod njegovim pokroviteljstvom je Andrej Gabrovšek izdal »Mali list«, ki je držal pokonci slovensko zavest na Primorskem, kolikor se je to dalo.

Tudi v Avber sva skočila in prav pred odhodom je dobil Gabrovšek telegram, da je umrl stric Kladnik. Bilo je to naše sorodstvo. Teta gospoda Gabrovška, Agata, je bila poročena v Kladje nad Spodnjo Idrijo. Bila je to stara, močna kmetija. Premogla je tri pare volov in dvajset štantov kozolca, kar je bila bogatija v tistih časih. Agata je bila sestra moje stare matere. Rad sem tja zahajal in marsikatero veselje doživel in ga tudi njim dal. Tudi na mojo novo mašo so prišli.

(Se bo nadaljevalo)

Mladega moža smo pokopali

»Cujte in molite, ker ne veste ne ure ne dneva...« Te evangeljske besede so nam odmevale v srcu, ko smo pretekli terek prisostvovali pogrebni obredom za pokojnim Angelom Hribnikom. V petek, na praznik Srca Marijinega je z motorjem poromal na Sv. goro, da kot dober kristjan tam preživi Marijin praznik. Z istim motorjem je v soboto zjutraj šel na delo v Gradiško, kjer so tisto jutro delali delavci podjetja Mattirol. Po končanem popoldanskem delu se je vračal domov po asfaltirani cesti, ki iz Zagraja pelje skozi Sovodnje v Gorico. Tam pri Petovljah pa se je nekaj zgodilo, kar bo najbrž za zmeraj ostalo nepojasnjeno. Z motorjem je zdrknil pod škarpo na cestnem ovinku in tako nesrečno zadel ob skalo, da je verjetno bil na mestu mrtev. Zatem se je še težki motor Guzzi zavalil nanj.

Cesta je tam samotna, prometa malo. Zato je šele okrog 17. ure neki drug motorist opazil pod cesto ležeči motor. Pogledal je, kaj bi to pomenilo, in našel pod motorjem mrtvega vozača Angela Hribnika. Ponesrečenca so prepeljali na goriško pokopališče, od tam pa v cerkev sv. Jožefa Delavca, kjer je bil v terek pogreb.

Rajni Angel Hribnik je učakal komaj 45 let. Bil je dober delavec, dober mož in kristjan. Poročen je bil s Tončko Felc, sestro dr. Franca Felca, izseljenskega duhovnika. Ob grobu se je od vsakega poslovil g. Felc s prav prisrčnimi besedami.

Gospa Tončki, dr. Felcu in vsem sorodnikom izrekamo naše sožalje, pokojnemu pa želimo večni pokoj.

Mednarodno tekmovanje pevskih zborov v Gorici

Ze osmič se bo vršilo letos v okviru goriškega pevskega društva C.A. Seghizzi mednarodno tekmovanje pevskih zborov in sicer od 19. do 21. septembra. Za Arzom je postalo to tekmovanje v Italiji najbolj pomembna pevska manifestacija.

Za letošnji nastop se je prijavilo kar 41 mešanih, moških in ženskih pevskih zborov iz šestih držav. Samo iz Italije jih je 29, iz inozemstva pa pet iz Jugoslavije,

po dva iz Nemčije in Avstrije ter eden iz Prage in Sofije (Bolgarija).

Slovenskih zborov bo nastopilo pet: »J. Gallus« iz Trsta, »Vasilij Mirke« s Proseka-Kontovela, »Komorni moški zbor« iz Celja, mešani zbor »France Prešeren« iz Kranja in »Združeni pevski zbor« iz Jesenic. Iz Jugoslavije bosta poleg treh slovenskih nastopila še zbor »Moša Pijade« iz Zagreba ter »Koco Racina« iz Skopja.

Nastopajoči zbori bodo razdeljeni v šest skupin. Za vsako skupino so predvidene štiri nagrade v skupnem znesku 2.600.000 lir. V ocenjevalni komisiji bodo sodelovali tudi predstavniki vseh tistih držav, katerih zbori se bodo tekmovanja udeležili.

Števerjanski športni teden

Obsegal bo nogomet, kolesarstvo, odbojko, namizni tenis, streljanje z zračno puško, atletiko in štafeto. Športni teden bo trajal od 30. avgusta do 7. septembra. Ta dan, v nedeljo, ob osmih zvečer bo nagrajevanje zmagovalcev. Sledil bo lep kulturni program, združen s Skavtskim večerom. Sodelovali bodo: Ansambel Jana, ansambel Minipe iz Gorice in števerjanski skavti. Na spondu so tudi skioptične slike o zadnjem skavtskem taborjenju. Prireditve bo v veliki dvorani župnijskega doma.

Vabimo števerjance, da se zaključne prireditve množično udeležijo!

Študijski dnevi v Dragi

Letos bodo študijski dnevi slovenskih izobražencev v Dragi v soboto, 30. in v nedeljo, 31. avgusta.

Na programu so predavanja iz novejših slovenske zgodovine in narodno-politične poti. Predavali bodo ugledni znanstveniki iz ljubljanske univerze kot dr. Franc Zwitter, pisatelji in publicisti kot prof. Boris Pahor, predstavniki s Koroške in Goriške.

V soboto se prično predavanja ob 17. uri, v nedeljo pa dopoldne ob 9.30 in popoldne ob 15.30. Po predavanjih bo diskusija.

Društvo slovenskih izobražencev vabi na študijske dneve vse slovenske izobražence.

Nevesela odkritja na Sv. gori

Sv. gora je lepa. Vsi radi romamo tja gor, tudi tujci, posebno še sosedje Italijani. »Moja mama je pred 40 leti poromala na Sv. goro, danes za obletnico nje ne smrti sem prišla še jaz, da pomolim za njeno dušo,« mi je zaupala tržaška Italijanka. In podobnih je veliko. Toda ko so na gori, jih marsikaj razočara in vznevolji. »Tako prijetna pot za žičnico na vrh; ko si tam, pa razen naravnih lepot in Marije v oltarju skoraj ničesar ne dobiš. Saj smo ljudje in ne angeli. Poleg duše bi radi potolažili še želodec, pa nimaš kje,« je zabradal možakar, ko je prišel iz cerkve.

Na žalost je vse to res. Ko prideš z žičnico na vrh, te najprej preseneti stara romarska hiša. Starejši se še spominjamo, da so v njej romarji prenočevali za majhno odškodnino. Danes pa je ta hiša vedno večja podrtja. Če vprašaj zakaj, ti odgovore, da zato, ker je »narodna imovina«. Nacionalizirali so jo. To je vzrok, da zanjo nihče ne skrbi. Kajti z narodno imovino je tako. Blagor narodu, ki je tako bogat, da skrbi le za weekend hišice in za stolpnice, vse staro pa pusti propadati!

Če se pa pripelješ na Sv. goro z avtom, te na drugi strani hriba čaka slično presenečenje; tam namreč prav tako razpada nekdanji »Ristorante«. Ta napis se še pozna na odpadajočem ometu v spomin na čase, ko je pred drugo svetovno vojno na Sv. gori dobro delovala gostilna in prinašala tudi lepe dohodke, saj romarji želijo potolažiti tudi želodec in ne samo duše, kot se je izrazil možakar. Toda novogoriška občina je dala letos spomladati zabiti okna in vrata nekdanjega »ristoranta«, čes da ne odgovarja higienskim predpisom. Jasno, če je stavba preživela vojno in 25 let po vojni nihče ni zabil žebnja v njej, ne more biti več kakor nova. Tako se dogaja, da morajo letos desetstotič romarjev s culico na Sv. goro in tam okrog cerkve obirati piščance in jesti štruklje, ki jih je doma skuhala mama, ter gasiti žejo s kavo, ki so jo od doma prinesli v steklenici. Povrnili so se idilni časi, ki

jih opisuje Ivan Pregelj, le s to razliko, da se sedaj pripelješ z žičnico ali z avtomobilom. Oblasti so modre in si mislijo: Pustimo ljudem nekaj idile, saj kdor ima »slabe« namene, gre na Kekca!

Te dni pa romarja čaka še tretje neveselo odkritje, to, da se bo Marijina bazilika lepo sesedla, če Bog pošlje le nekoliko močan potres. Patri frančiškani, ki upravljajo svetišče, so se že dalj časa vpraševali, zakaj so glavni zidovi v baziliki tako vlažni. Po vojni so dali prepleškati vse stene, toda že po nekaj letih so se znova pokazale lise na stenah. Odkod vlaga, saj na gori ni snega, ni gozdov, burja tudi vsako zimo dovolj piha? Izvedenci so ugibali to in ono, dokler niso zadnje tedne odstranili kamnitih plošč, ki obdajajo zunanje stene poldrugi meter visoko nad zemljo. Odkritje je bilo čudovito: ves zid le nametana groblja, povezana z gnilo zemljo namesto z malto oziroma s cementom. Inženirji, ki so gradili baziliko, so v temelje enostavno nametali material stare bazilike, ga pomešali z malo zemlje in apna in na takih temeljih dalje gradili z lepimi in velikimi bloki iz klesanega kamna, ki jih vsak obiskovalec Sv. gore pozna. Da bi se njih goljufija ne videla, so temelje od zunaj prekrili s kamnitimi ploščami, od znotraj pa z ometom. Jasno, da se je tak material napil vlage, ki potem sili po celem zidu do vrha! Pošteno bi bilo, da bi si to packarijo prišli ogledat tisti, ki so jo zakrivali, če so še živi. Vsekakor se vodstvo svetišča zaveda, da mora tukaj nekaj ukreniti in sicer kaj temeljitega, da se utrdijo temelji in da se prepreči nadaljnja vlaga v cerkvenih stenah. Kaj in kako to doseči, bodo morali odločiti izvedenci. Stroški bodo gotovo zelo veliki.

Pri vseh teh neveselih odkritjih, ki so jih zakrivali ljudje, pa ostane Sv. gora še vedno naša najlepša božja pot zaradi čudovite narave, ki jo je dal Bog, in zaradi milostne podobe Marijine, ki kraljuje na svojem prestolu še vedno kot nekdanj.

(r+r)

Iz Slovenije

Malo iz Kranja

Veliko dvonadstropno župnišče v Kranju je bilo po vojski »nacionalizirano«. Z njim tudi Ljudski dom, mežnarje podružnic in sirotišnici. V župnišču je sedaj Gorenjski muzej. Duhovniki in župnijska pisarna se sedaj stiskajo v prvem nadstropju bivšega zavoda za srednješolce. Pisarna je 16,5 m² velika soba. V njej je poleg pisalne mize in omar še postelja za prenočevanje gosta in ves novejši arhiv.

Veroučno sobo imajo eno samo. V duhu dialoga je uprava muzeja dala proti odškodnini župniškemu uradu v najem eno sobo v pritličju. Tam se zbira vsak teden kakih tisoč otrok, mladine, želnih verske izobrazbe. Razporejeni so v 30 (!) različnih skupin. Tedenskih ur verouka je pa več, ker nekateri prihajajo dvakrat na teden.

Imajo tudi močno študentovsko skupino in močno vseučiliško skupino.

Pred vojsko je Kranj imel 6000 duš, sedaj jih pa ima 12.000.

Nacionalizirano je župnišče tudi v Smartnem pri Kranju in na Primskovem pri Kranju. V šmartinskem župnišču je sedaj šola, v primskovskem pa stranka. Primskovski župnik stanuje nad zakristijo.

Ljudje bi radi povsod sezidali novo župnišče in novo mežnarijo. Ponovno so že prosili oblast za dovoljenje, pa doslej v 24 letih brez uspeha. Upajmo, da ga bodo dobili vsaj v 25. letu.

ZA KMETOVALCE

Grozdje v nevarnosti

Letos trta ni imela najboljših pogojev za svoj razvoj. Že spomladi in kasneje je ponekod klestila toča in močno poškodovala pridelek; poleti pa je dolgotrajna suša zadrževala njeno rast in vzbujala bojazen, da bodo jagode ostale drobne in kisle. Šele zadnji dež je princel novo upanje, da se bo do trgatve grozdje popravilo in dohitelo, kar je doslej zamudilo. Z dežjem pa je nastopila druga nevarnost; znane bolezni kot so peronospora, oidij in siva plesen so še vedno v zasedi in lahko napadejo trto. Posebno siva plesen je v tem času najbolj pogosta. Četudi grozdje trenutno dobro obeta, ga moramo še vedno varovati pred temi boleznimi. Na izbiro imamo škropila ali prašila. Odločili se bomo za prašila, ker sredstva v obliki prahu mnogo boljše prodrejo v notranjost grozda ter zavarujejo jagode in pecelj; dočim škropila, ki so tekoča, obise le na zunanjih jagodah ali celo zdrsejo z njih in se razgubijo na tleh.

V trgovini dobimo različna škropila. Med temi je znan 3 EFPE Super, ki je učinkovit proti peronospori, oidiju, sivi plesni ter se je dobro izkazal tudi pri zatiranju rdečega in rumenega pajka. Rabimo ga 10 do 30 kg na ha; manjšo količino rabimo, kadar je prašenje omejeno samo na grozde; večja količina je potrebna, kadar prašimo vso trto. Ker ga v tem času rabimo največ proti sivi plesni, bomo prašili predvsem grozde in sicer vsakih 8 do 10 dni skoraj do trgatve. Ta pripomoček ne vsebuje snovi, ki bi škodovala vrenju mošta. Če pa bi se zaradi poznega prašenja pojavil v moštu duh po žveplu, nič hudega; izgubil bo z običajnim pretakanjem.

Zavod sv. Družine v Gorici in Provincialni dom šolskih sester v Trstu obveščata, da se je pričelo vpisovanje gojenk za novo šolsko obdobje. Vabimo slovenske starše, da zaupajo svoje otroke tema zavodom, kjer je poskrbljeno za versko in narodno vzgojo in se nudi gojenkam vsa pomoč pri študiju. Uspehi ob koncu šolskega leta pričajo, da je ta pomoč nadvse učinkovita. Obstajajo dobri izgledi, da se bo v Gorici kmalu pričelo z gradnjo novega poslopja, ki bo odgovarjalo v polni meri sodobnim zahtevam gradnje in ureditve zavodskih prostorov.

Prezvzeti od globoke žalosti, a vdani v voljo božjo sporočamo vsem, ki so drago pokojnico poznali, da nas je za vedno zapustila naša dobra mama in stara mama

Lucija Štoka roj. Španger

Užalošeni mož Jernej, otroci Marij, Anica, Maruška, Drago in Boženka z družinami ter ostalo sorodstvo.

Kontovel, 26. avgusta 1969

OBVESTILA

Ravnateljstvo gimnazije-liceja in učiteljskišča v Gorici sporoča, da se bodo pričeli popravni izpiti v jesenskem roku šolskega leta 1968-69 dne 1. septembra 1969 ob 8.30 s pismeno nalogo iz italijanščine.

Dijaki III. razredov nižje slovenske enotne šole v Gorici, ki niso izdelali ali niso polagali izpita iz latinščine v poletnem roku, se lahko prijavijo za ta izpit do 5. septembra. Podrobnejša pojasnila lahko dobijo na tajništvo šole vsak dan od 9. do 12. ure.

Duhovna obnova za žene in članice Marijine družbe bo pri uršulinkah v nedeljo, 7. septembra. Začetek ob 9. uri, zaključek z mašo ob 18. uri. Obnovo bo vodil solkanski dekan g. Andrej Simčič.

Odbojarski odsek Olympije obvešča člane in simpatizerje, da se vršijo treninzi ob sredah in petkih od 19.30 dalje na novem igrišču pri Katoliškem domu.

Ravnateljstvo državnega učiteljskišča »A. M. Slomšek« v Trstu, ul. Caravaggio 4, obvešča, da se bodo popravni izpiti začeli 1. septembra s pismeno nalogo iz slovenščine. Razpored pismenih izpitov je objavljen na oglasni deski zavoda. Vpisovanja za šolsko leto 1969-70 so vsak dan od 10. do 12. ure in se bodo zaključila 20. septembra. Informacije v tajništvu zavoda.

Ravnateljstvo državnega znanstvenega liceja »France Prešeren« v Trstu sporoča, da se bodo pričeli vsi popravni izpiti v jesenskem roku šolskega leta 1868-69 na znanstvenem liceju, višji gimnaziji in klasičnem liceju dne 1. septembra 1969 ob 8.30 s pismeno nalogo iz slovenščine.

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

DAROVI

Za svetoivanski dom v Trstu: Antonija Karnel ob smrti Ivana 5.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

+

Dne 24. avgusta ob 23. uri nas je zapustil po kratki bolezni

Ivan Karnel

cerkvenik

Pogreb je bil v terek, 26. avgusta iz svetoivanske cerkve v Trstu, kjer je služboval več let.

Potrti in vdani v voljo božjo javljamo žalostno vest mati, sestre, nečaki in ostali sorodniki.

Sorodnikom se pridružuje v žalosti tudi svetoivanska duhovščina.

Trst, 26. avgusta 1969

ZAHVALA

Vsem sorodnikom in prijateljem sporočamo, da bo v petek, 29. avgusta na trideseti dan smrti v župnijski cerkvi v Trebčah ob 18.30 maša zadušnica za pokojno

Milko Kralj

Obenem se ponovno iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob tako bridki izgubi naše predrage mame, žene in sestre. Posebna zahvala g. župniku, dr. M. Starcu, dr. J. Hrovatinu, ostalemu sorodstvu, godbi iz Trebč, darovalcem cvetja ter vsem, ki so jo spremili k zadnjemu počitku.

Zalujoči mož, sin in brata

Trebče, 24. avgusta 1969

+

Prezvzeti od globoke žalosti, a vdani v voljo božjo sporočamo vsem, ki so drago pokojnico poznali, da nas je za vedno zapustila naša dobra mama in stara mama

Lucija Štoka roj. Španger

Užalošeni mož Jernej, otroci Marij, Anica, Maruška, Drago in Boženka z družinami ter ostalo sorodstvo.

Kontovel, 26. avgusta 1969

Sporod od 31. avgusta do 6. septembra

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Oddaja za najmlajše: Tišo in ena noč (9) »Četrto Sindbadovo potovanje«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.30 Glasba po željah. 15.30 Italo Svevo: »Manjvrednost«. Drama v enem dejanju. 17.30 Plesna čajanka. 18.00 Simfonična pesnitev. 18.45 Bednarik: »Pratika«. 19.15 Sedem dni v svetu. 20.30 Iz slovenske folklore: V starih časih: »Gaspardar je ukazal«.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Kalanova: »Pomenek s poslušavkami«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Car glasbenih umetnin. 17.35 Kaj bi rad videl in kam bi rad šel. 17.55 Kako in zakaj. 18.30 Zbor »S. Antonio Vecchio« iz Trsta. 20.30 Glasba od vsepovsod. 21.00 Odlomki iz svetovnih romanov: Henri Beyle-Stendhal: »Rdeče in črno«, pripravil Milko Rener.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Bednarik: »Pratika«. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas. 18.50 Hawajski motivi. 19.10 Michele Serra: »Kadilnica hašiša«. 19.45 Zbor »V. Mirk« s Proseka-Kontovela. 20.30 Rossini: »Viljem Tell«, opera v 4 dejanjih.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Najlepši trgi Italije: Rafko Vodeb: (10) »Stolni trg v Palermu«. 13.30 Glasba po željah. 17.35 R. De Benedetti: Pionirji elektrike (25) »Hertz proizvede elektromagnetne valove v laboratoriju«. 18.30 Ljudske pesmi. 19.10 Lupinc: »Higiena in zdravje«. 19.15 Prijetne melodije. 20.30 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Umetniki o sebi (9) »Stana Kopitar«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Razkuštrane pesmi. 17.35 Otroci na počitnicah. 18.30 Sodobni slovenski skladatelji: Srebotnjak: Antifona. 19.10 Iz mitologije filma: Zvezdniki (10) »Charles Boyer«. 20.30 Oscar Wilde: »Kako važno je biti resen«. Komedija v treh dejanjih.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Kam v nedeljo? 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Glasbeni mojstri. 17.35 R. De Benedetti: Pionirji elektrike (26) »Roentgen odkrije nove žarke«. 17.55 Naši športniki. 18.30 Komorni koncert. 19.45 »Beri, beri rožmarin zeleni«. 20.45 Koncert operne glasbe.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Tone Penko: »Gozdni sadeži«. 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.55 L. Davanzo: »Varna pot«, odaja o prometni vzgoji. 16.45 Otrokov pravilni svet: Branka Jurca: »Marjanka vseznalka«. 18.30 Revija zborov Slovenske prosvetne zveze v Trstu. 19.10 Umetniki o sebi (10) »Ksenija Vidali«. 20.30 Teden v Italiji. 20.45 Alojzij Ciani: »Iznajdba«.

★

ITALIJANSKA TELEVIJAZIJA

Sporod od 31. avgusta do 6. septembra

Nedelja: Prvi: 11.00 Sv. maša. 21.00 Gledališče v Broadwayu: Dream Girl. — Drugi: 21.15 Glasbeni program. 22.25 Na mejah Arizone: Prikazen iz Chaparrala.

Ponedeljek: Prvi: 21.00 Jaz in polkovnik, film. — Drugi: 21.15 Srečanja 1969. 22.15 Simfonični koncert.

Torek: Prvi: 21.00 Zadeva Kubinsky, komedija. 22.35 Dejanje poštenosti, telefilm. — Drugi: 21.15 Atman: Nagrada Italija 1968. 22.15 Cavalier Tempesta.

Sreda: Prvi: 21.00 Abesinija med danes in jutri. — Drugi: 21.15 Zgodba o ljubezni. **Četrtek:** Prvi: 21.00 Rdeči trikoti. 22.00 Controfatica. — Drugi: 22.15 Posnetek izven studia.

Petek: Prvi: 21.00 Evrovizija: Igre brez meja. 22.15 Benetke: razstava sodobnega filma. — Drugi: 21.15 Geminus, komedija. 22.15 Skrita mojstrska dela.

Sobota: Prvi: 21.00 Glasbeni program. 22.15 En obraz, ena zgodba. — Drugi: 21.15 Podelitev nagrade »Italija 1969«: Učitelj. 22.10 Bitka, ki je odločila vojno: Verdun.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo